

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	III
İÇİNDEKİLER	1
Giriş	

BİRİNCİ BÖLÜM

AFGANİSTAN'IN COĞRAFİ VE ETNİK YAPISI

1. Coğrafi Yapısı.....	5
a. İklim.....	9
b. Bitki Örtüsü.....	11
2. Etnik Yapısı.....	11
a. Nüfus.....	14
b. Afgan Dili.....	18
c. Afganistan ve Türkler.....	19

İKİNCİ BÖLÜM

TARİHTE TÜRK - AFGAN İLİŞKİLERİ

1. Başlangıçtan Afganistan'ın Bağımsızlığını Kazanmasına Kadar Olan Dönemde Türk - Afgan İlişkileri.....	27
2. Afganistan'ın Bağımsızlığını Kazanmasından İkinci Dünya Savaşı'nın Sonuna Kadar Olan Dönemde Türk - Afgan İlişkileri (1919 - 1945).....	35
a. Türk Kurtuluş Savaşı Dönemi (1919 - 1922).....	35
(1) Cemal Paşa ve Türk - Afgan İlişkileri.....	35
(2) Türkiye ile Afganistan Arasında Diplomatik İlişkilerin Başlaması.....	39
(3) Türk - Afgan Dostluk Anlaşması.....	40
(4) Amanullah Han ile Mustafa Kemal Paşa Arasındaki İlk Yazışmalar.....	43
(5) Batı Anadolu'da Yunan Zulmüne Karşı Afganistan'ın Tepkisi.....	47
(6) Afganistan'ın Bağımsızlık Yıldönümü Kutlamaları ve Türkiye.....	49
(7) Kurtuluş Savaşı'nın Kazanılması ve Afganistan'daki Yankıları.....	49
b. Kurtuluş Savaşı Sonrası Dönem (1922 - 1945).....	52
(1) Askerî Yardımlar.....	54
(2) Mahmut TARZİ ve Türkiye.....	55
(3) Afganistan Dışişleri Bakanı Mahmut Tarzi'nin Türkiye Ziyareti.....	58
(4) Afgan Kralı Amanullah Han'ın Türkiye Ziyareti.....	59
(5) Muhammet Nadir Şah Dönemi (1929 - 1933).....	69
(6) Devrik Kral Amanullah Han'ın Türkiye Ziyareti ve Nadir Şah	
(7) Sadabad Paktı (08 Temmuz 1937).....	74
(8) Afganistan - İran Sınır Anlaşmazlığı ve Türkiye.....	75

(9) Afgan Dışişleri Bakanı Feyz Muhammet Han'ın Türkiye Ziyareti.....	77
(10) Afganistan Harbiye Veziri Mareşal Şah Mahmut Han'ın Türkiye Ziyareti.....	78
(11) ATATÜRK'ün Ölümünün Afganistan'da Yankıları.....	79
(12) Başsağlığı Mesajları.....	80
(13) ATATÜRK Dönemi Türk - Afgan İlişkilerinin Değerlendirilmesi.....	81
3. İkinci Dünya Savaşı'ndan Sovyet İşgaline Kadar Olan Dönemde Türk - Afgan İlişkileri (1945 - 1979).....	82
a. Afganistan - Pakistan Anlaşmazlığı ve Türkiye.....	82
b. Başbakan Adnan Menderes'in Afganistan'ı Ziyareti.....	83
c. Basında Türk - Afgan İlişkileri.....	84
ç. Türkiye Dışişleri Bakanının Afganistan'ı Ziyareti.....	86
4. Sovyet İşgali Döneminde Türk - Afgan İlişkileri (1979 - 1989).....	87
a. Sovyet İşgali ve Afganistan'daki Türkler.....	87
5. SSCB'nin Afganistan'dan Çekilmesinden 2008'e Kadar Olan Dönemde Türk - Afgan İlişkileri (1989 - 2008).....	87
a. 11 Eylül Olayları ve Sonrasında Afganistan ile Türkiye İlişkileri.....	90
b. Uluslararası Güvenlik Destek Gücü (ISAF).....	95
c. Afganistan'da Türk Büyükelçiliği.....	98
ç. Türkiye ile Afganistan Arasında İmzalanan Anlaşmalar.....	99
d. Türkiye Tarafından Afganistan'a Yapılan Yardımlar.....	100
(a) Eğitim.....	100
(b) Sağlık.....	100
(c) Su ve Sanitasyon Projeleri.....	100
(ç) Acil ve İnsani Yardımlar.....	101
(d) Pol-i Sokhta Köprüsü İnşaatı.....	101
(e) Askerî Yardımlar.....	102
(f) Vardak Bölgesel İmar Ekibi.....	103
6. Afganistan - Pakistan Anlaşmazlığı ve Türkiye.....	104

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AFGANİSTAN'DA TÜRK ESERLERİ

1. Atatürk Çocuk Hastanesi.....	109
2. Kabil Atatürk Lisesi.....	111
3. Prof. Dr. Kâmil Rıfki URGA Anıtı.....	114
4. Kabil Türk Mezarlığı.....	119

EKLER

EK - A: Cemal Paşa'nın Kabil Büyükelçisi Fahrettin Paşa'ya yazdığı mektup.....	125
EK - B: Afganistan Ordusunda Hizmet Eden Türk Subaylar - Doktorlar.....	128
EK - C: Türkiye'de Eğitim Görmüş Yüksek Rütbeli Afgan Subaylar.....	130
EK - Ç: Türkiye - Afganistan Dostluk Anlaşması.....	133
EK - D: 1921 - 1939 Yılları Arasında Ankara'da Görev Yapan Afgan Diplomatik Temsilcileri.....	135
EK - E: 1920 - 1941 Yılları Arasında Afganistan'da Görev Yapan Türk Diplomatik Temsilcileri.....	135
EK - F: Kabil Büyükelçiliğine Atanan Ömer Fahrettin Paşa'nın Pasaportu.....	136
EK - G: Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa'nın, Ömer Fahrettin Paşa'ya Yazdığı Mektup.....	137
EK - Ğ: Kabil Büyükelçisi Ömer Fahrettin Paşa'nın Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa'ya Yazdığı Mektup.....	139
EK - H: Afganistan Emiri Gazi Amanullah Han'ın Mustafa Kemal Paşa, Fevzi Paşa, İsmet Paşa İle Bazı Ordu, Kolordu ve Fırka Kumandanlarına Verdiği Nişanları Takmaları.....	141
EK - I: Afgan Hükümeti İle Yapılan Dostluk Anlaşması Gereğince Afganistan'a Hediye Edilecek Silahların Ordu Kadrosundan Çıkarılması.....	143
EK - İ: Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Satın Alınacak Bir Binanın Afgan Sefaretine Tahsis Edilmesi.....	144
EK - J: Amanullah Han'ın Türkiye Ziyaretinden Önce Türkiye Hakkındaki Görüşleri ve İsteklerini Bildiren Mektup.....	146
EK - K: Afgan Kralı Amanullah Han'ın Ziyaret Programı.....	150
EK - L: Cumhurbaşkanı Tarafından Afgan Kralına Hediye Olarak Bir Kılıç Verilmesi.....	156
EK - M: Amanullah Han İle Eşi Şerefine 20 Mayıs 1928 Tarihinde Ankara'da Verilen Yemekte Mustafa Kemal ATATÜRK'ün Yaptığı Konuşma.....	158
EK-N: 25 Mayıs 1928 Tarihinde Türkiye İle Afganistan Arasında İmzalanan "Dostluk ve İş Birliği Anlaşması".....	161
EK-O: Afganistan - İran Hudut İhtilafının Hâllinden Dolayı Afgan Hükümetince Teşekkür Edildiği.....	162
EK - Ö: Adnan MENDERES'in Afganistan'ı Ziyareti.....	163
EK - P: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Afganistan Geçiş Yönetimi Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması.....	164
EK - R: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Afganistan Geçiş Yönetimi Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması.....	175

EK - S: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Afganistan İslami Geçiş Devleti Hükümeti Arasında İmzalanan Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşması".....	182
EK - Ş: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İş Birliği Protokolü.....	190
Afganistan'da İcra Edilen Faaliyetlere İlişkin Resimler	195
Kaynakça.....	203
Dizin.....	209